O'ZBEKISTON KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMINING OECD TAMOYILLARIGA MUVOFIQLIGINI BAHOLASH

Ibragimov G'anijon G'ayratovich
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
Innovatsion menejment kafedrasi dotsenti,
Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)
Email: g.ibragimov@tsue.uz
ORCID: https://orcid.org/0009-0008-7188-2609
Isabekova Mehrinoz Ulug`bek qizi
Menejment fakulteti talabasi
E-mail: mehrinoz.isabekova@icloud.com
ORCID: https://orcid.org/0009-0005-0468-0896

Annotatsiya: Maqolada O'zbekiston korporativ boshqaruv tizimining Iqtisodiy hamkorlik va taraqqiyot tashkiloti (OECD) tomonidan ishlab chiqilgan G20/OECD korporativ boshqaruv tamoyillariga muvofiqligi normativ-huquqiy va institutsional jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqotda aksiyadorlar huquqlari, axborotning oshkoraligi, kuzatuv kengashining vazifalari, manfaatlar to'qnashuvini boshqarish, davlat ishtirokidagi korxonalar boshqaruvi hamda barqarorlik masalalari asosiy mezon sifatida olindi. Tahlil natijalari O'zbekistonda korporativ boshqaruvni tartibga soluvchi qonunchilik va Korporativ boshqaruv kodeksi xalqaro yondashuvlar bilan muayyan darajada uyg'unlashganini, biroq qoidalarning amaliy ijrosi, ma'lumotlarning taqqoslanuvchanligi, mustaqil direktorlar faoliyati va davlatning mulkdor hamda tartibga soluvchi rollarini ajratish bo'yicha takomillashtirish zarurligini ko'rsatadi. Maqolada muvofiqlikni baholash uchun sifat mezonlariga asoslangan yondashuv taklif qilinadi va amaliy tavsiyalar ishlab chiqiladi.

Kalit so'zlar: korporativ boshqaruv, OECD tamoyillari, aksiyadorlar huquqlari, oshkoralik, kuzatuv kengashi, davlat ishtirokidagi korxonalar, manfaatlar to'qnashuvi, ESG.

Abstract: This article assesses the regulatory and institutional alignment of Uzbekistan's corporate governance framework with the G20/OECD Principles of Corporate Governance. The analysis focuses on shareholder rights, disclosure and transparency, board responsibilities, conflicts of interest, governance of state-owned enterprises and sustainability. The findings suggest that Uzbekistan has established a number of legal and policy instruments that are broadly consistent with international approaches. However, further progress is needed in practical implementation, comparability of corporate disclosures, the effectiveness of independent directors, and the separation of the state's ownership and regulatory functions. The article proposes a qualitative assessment framework and practical recommendations for strengthening implementation.

Keywords: corporate governance, OECD Principles, shareholder rights, disclosure, board of directors, state-owned enterprises, conflicts of interest, ESG.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

Аннотация: В статье анализируется нормативное и институциональное соответствие системы корпоративного управления Узбекистана Принципам корпоративного управления G20/ОЭСР. Основное внимание уделяется правам акционеров, раскрытию информации, обязанностям наблюдательного совета, управлению конфликтами интересов, государственным предприятиям и вопросам устойчивого развития. Результаты показывают, что в Узбекистане сформирована нормативная основа, в определённой степени согласующаяся с международными подходами, однако остаются вопросы практического исполнения требований, сопоставимости раскрываемых данных, реальной независимости директоров и разграничения функций государства как собственника и регулятора. Предлагаются качественная модель оценки и практические рекомендации.

Ключевые слова: корпоративное управление, принципы ОЭСР, права акционеров, раскрытие информации, наблюдательный совет, государственные предприятия, конфликт интересов, ESG.

Kirish

Korporativ boshqaruv zamonaviy bozor iqtisodiyotida kompaniyaning strategik yo‘nalishini belgilash, rahbariyat faoliyatini nazorat qilish, investorlar ishonchini mustahkamlash va manfaatdor tomonlar o‘rtasidagi munosabatlarni muvozanatlashtirishga xizmat qiladigan mexanizmlar majmuasidir. Korporativ boshqaruvning sifati faqat korxonaning ichki tartib-qoidalari bilan cheklanmaydi: u kapital bozorining rivojlanishi, investitsiyalar oqimi, moliyaviy barqarorlik va iqtisodiyotdagi raqobat muhitiga ham ta’sir ko‘rsatadi. OECD korporativ boshqaruvni kompaniya rahbariyati, direktorlar kengashi, aksiyadorlar va boshqa manfaatdor tomonlar o‘rtasidagi munosabatlar tizimi sifatida ko‘rib, uning asosiy vazifasini qarorlar qabul qilish va ularning ijrosini nazorat qilish mexanizmlarini belgilashda ko‘radi[1]. O‘zbekiston iqtisodiyotida xususiy sektorni kengaytirish, davlat ishtirokidagi korxonalarni isloh qilish, kapital bozorini rivojlantirish va xorijiy investitsiyalarni jalb etish jarayonlari korporativ boshqaruv sifatiga bo‘lgan talabni kuchaytirmoqda. Aksiyadorlik jamiyatlari to‘g‘risidagi qonunchilik, Korporativ boshqaruv kodeksi hamda so‘nggi yillardagi boshqaruv islohotlari ushbu yo‘nalishdagi muhim asoslarni shakllantirdi[2] [3]. Biroq huquqiy hujjatlarning mavjudligi bilan ularning kundalik korporativ amaliyotda bir xil darajada bajarilishi o‘rtasida farq bo‘lishi mumkin. Shu sababli milliy tizimni xalqaro mezonlar bilan qiyoslash va faqat formal moslikni emas, balki ijro mexanizmlarini ham baholash zarur. Tadqiqotning maqsadi -O‘zbekiston korporativ boshqaruv tizimining G20/OECD korporativ boshqaruv tamoyillariga muvofiqligini asosiy yo‘nalishlar kesimida baholash, mavjud institutsional yutuqlar va muammolarni aniqlash hamda takomillashtirish bo‘yicha amaliy takliflar ishlab chiqish. Tadqiqot obyekti O‘zbekistondagi aksiyadorlik jamiyatlari va davlat ishtirokidagi

[1]OECD. G20/OECD Principles of Corporate Governance 2023. Paris: OECD Publishing, 2023. DOI: https://doi.org/10.1787/ed750b30-en.

[2]O‘zbekiston Respublikasining 2014-yil 6-maydagi O‘RQ-370-son “Aksiyadorlik jamiyatlari va aksiyadorlarning huquqlarini himoya qilish to‘g‘risida”gi Qonuni. Qonunning amaldagi tahriri: https://lex.uz/.

[3]O‘zbekiston Respublikasi Korporativ boshqaruv kodeksi. 2015-yil 31-dekabrda tasdiqlangan; rasmiy matn va materiallar: O‘zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish agentligi, https://digital.gov.uz/oz/davaktiv/sections/view/6336.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

korxonalarda korporativ boshqaruvni tartibga soluvchi tizimdir. Tadqiqot predmeti esa milliy normalar va amaliyotning OECD mezonlari bilan uyg'unligi hisoblanadi.

Tadqiqot metodologiyasi va manbalar.

Maqolada normativ-huquqiy tahlil, qiyosiy tahlil, institutsional yondashuv va sifat jihatidan baholash usullaridan foydalanildi. Asosiy xalqaro mezon sifatida 2023-yilda yangilangan G20/OECD korporativ boshqaruv tamoyillari olindi. Ushbu tamoyillar oltita yo'nalishni qamrab oladi: samarali korporativ boshqaruv asoslari; aksiyadorlar huquqlari va teng munosabat; institutsional investorlar va bozor vositachilari; axborotni oshkor qilish va shaffoflik; direktorlar kengashining mas'uliyati; barqarorlik va chidamlilik. Milliy darajadagi manbalar sifatida "Aksiyadorlik jamiyatlari va aksiyadorlarning huquqlarini himoya qilish to'g'risida"gi Qonun, Korporativ boshqaruv kodeksi hamda korporativ boshqaruvni takomillashtirishga oid o'zgartirishlar ko'rib chiqildi. Xalqaro qiyoslashda OECDning davlat ishtirokidagi korxonalar bo'yicha 2024-yilgi yo'riqnomalari, Jahon banki va Xalqaro moliya korporatsiyasining korporativ boshqaruvga oid metodik materiallari, shuningdek O'zbekiston bo'yicha xalqaro tahliliy hisobotlar hisobga olindi[4]. Baholashda uchta daraja farqlanadi: (1) normativ moslik -tamoyil qonun yoki kodeksda qay darajada aks etgan; (2) institutsional moslik -tamoyilni amalga oshiruvchi organ va jarayonlar mavjudligi; (3) amaliy samaradorlik -korxonalar ma'lumotlari va real qarorlar orqali ushbu mexanizmlar ishlashi. Ochiq manbalar asosidagi ushbu maqola OECD tomonidan o'tkazilgan rasmiy mamlakat baholashi emas. Shuning uchun quyidagi xulosalar to'liq huquqiy audit yoki barcha kompaniyalarni qamrab olgan statistik tadqiqot sifatida emas, balki mavjud manbalarga tayangan sifat tahlili sifatida talqin qilinishi lozim. OECD korporativ boshqaruv tamoyillarining mazmuni va ahamiyati. G20/OECD tamoyillari yagona boshqaruv modelini barcha davlatlarga bir xil shaklda tatbiq etishni nazarda tutmaydi[5]. Ular turli huquqiy tizimlar, mulkchilik tuzilmalari va kapital bozorlari sharoitida qo'llash mumkin bo'lgan asosiy mezonlarni belgilaydi. Shu jihatdan tamoyillar milliy qonunchilikni baholash bilan bir qatorda kompaniyalarning o'z boshqaruv amaliyotini takomillashtirish uchun ham yo'nalish beradi. Birinchi yo'nalish samarali korporativ boshqaruv tizimining huquqiy va institutsional poydevorini anglatadi. Bunda tartibga soluvchi organlar vakolatlarining aniqligi, qonunlarning izchil qo'llanishi, bozor ishtirokchilari uchun teng sharoit va huquqiy himoya muhim hisoblanadi. Ikkinchi yo'nalish aksiyadorlarning asosiy huquqlarini, jumladan umumiy yig'ilishda qatnashish, ovoz berish, muhim korporativ qarorlar haqida axborot olish va foydani taqsimlashda ishtirok etish imkoniyatlarini qamrab oladi. Uchinchi yo'nalish institutsional investorlar, fond bozori va boshqa vositachilarning mas'uliyatiga taalluqli. To'rtinchi yo'nalish kompaniyaning moliyaviy va nomoliyaviy axborotni o'z vaqtida, to'liq va ishonchli e'lon qilishini talab etadi[6]. Beshinchi yo'nalishda direktorlar kengashining strategiyani tasdiqlash, rahbariyatni nazorat qilish, risklarni boshqarish va manfaatlar to'qnashuvining oldini olishdagi vazifalari ko'rsatiladi. Oltinchi yo'nalish esa barqarorlikka oid risk va imkoniyatlarni boshqaruv hamda axborotni oshkor qilish jarayonlariga kiritishga e'tibor qaratadi. OECDning davlat ishtirokidagi korxonalar bo'yicha 2024-yilgi

[4]O'zbekiston Respublikasining "Korporativ boshqaruv tizimi yanada takomillashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi Qonuni. 2022-yil 29-mart, O'RQ-760-son; rasmiy e'lon qilingan hujjat: https://www.lex.uz/pdffile/6362296.

[5]OECD. OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises 2024. Paris: OECD Publishing, 2024. DOI: https://doi.org/10.1787/18a24f43-en.

[6]OECD. Implementing the OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises: Review of Recent Developments. Paris: OECD Publishing, 2020. DOI: https://doi.org/10.1787/4caa0c3b-en.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

yo'riqnomalari alohida ahamiyatga ega[7]. Davlat korxonasi bir vaqtning o'zida tijorat subyekti va davlat siyosati maqsadlari bilan bog'liq tashkilot bo'lishi mumkin. Shu sababli davlatning mulkdorlik vazifasi, tartibga soluvchi vakolati va siyosat ishlab chiqish funksiyalarini aniq ajratish; davlat korxonalariga nisbatan shaffof va raqobatga mos sharoitlarni ta'minlash; professional kuzatuv kengashlarini shakllantirish muhimdir. O'zbekistonda korporativ boshqaruvning normativ-huquqiy asoslari O'zbekistonda aksiyadorlik jamiyatlari faoliyatining asosiy huquqiy poydevorlaridan biri "Aksiyadorlik jamiyatlari va aksiyadorlarning huquqlarini himoya qilish to'g'risida"gi Qonundir. Qonun aksiyadorlik jamiyatlarini tashkil etish, faoliyatini yuritish, qayta tashkil etish va tugatish, shuningdek aksiyadorlar huquqlarini himoya qilish bilan bog'liq munosabatlarni tartibga soladi[8]. Qonunchilikdagi tegishli normalar aksiyadorlarning umumiy yig'ilishi, kuzatuv kengashi, ijroiya organi va korporativ qarorlar qabul qilish tartibiga huquqiy asos yaratadi. 2015-yil 31-dekabrda tasdiqlangan va 2016-yilda e'lon qilingan Korporativ boshqaruv kodeksi milliy tizimda muhim amaliy ahamiyatga ega. Kodeks aksiyadorlik jamiyatlariga axborot siyosati, ichki nazorat, dividend siyosati va manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelganda harakat qilish tartiblarini ishlab chiqish bo'yicha tavsiyalar beradi[9]. Kodeksning tavsiyaviy tabiati kompaniyalarga o'z faoliyati xususiyatlarini hisobga olish imkonini beradi, biroq bu holat tavsiyalarni amalda qo'llash darajasini muntazam kuzatish zaruratini ham yuzaga keltiradi. 2022-yilda qabul qilingan, 2023-yilda rasmiy e'lon qilingan qonunchilikka o'zgartirishlar korporativ boshqaruv mexanizmlarini takomillashtirishga qaratilgan[10]. Bu kabi o'zgarishlar milliy tizim statik emasligini, boshqaruv standartlari va bozor ehtiyojlariga mos ravishda yangilanib borayotganini ko'rsatadi. Shunga qaramay, huquqiy normaning mavjudligi o'z-o'zidan samarali amaliyotni kafolatlamaydi: buning uchun korporativ axborot sifati, aksiyadorlarning real ishtiroki, kuzatuv kengashining mustaqil qaror qabul qilishi va qoidabuzarliklar uchun javobgarlik mexanizmlari ham ishlashi kerak. Xalqaro moliya korporatsiyasi (IFC) korporativ boshqaruv kodekslarini yaxshi amaliyotning minimal standartlarini belgilash va investorlar ishonchini oshirishga xizmat qiluvchi vosita sifatida ko'radi. IFC yondashuvida kodekslarni joriy qilish majburiy talablar, ixtiyoriy qo'llash yoki "bajar yoki tushuntir" modeli orqali tashkil etilishi mumkin[11]. O'zbekiston uchun ushbu yondashuvdan olinadigan muhim xulosa shuki, kodeks tavsiyalariga rioya etish faqat ichki hujjatni tasdiqlash bilan o'lchanmasligi, balki bajarilmagan tavsiyalar bo'yicha asosli tushuntirish va jamoatchilikka ochiq hisobot berish bilan mustahkamlanishi lozim. OECD tamoyillari bo'yicha milliy tizimni baholash. Aksiyadorlar huquqlari va teng munosabat. OECD yondashuviga ko'ra, barcha aksiyadorlar, shu jumladan ozchilik ulushiga ega investorlar ham o'z huquqlarini amalga oshirish uchun zarur axborot va

[7]OECD. OECD Public Governance Reviews: Uzbekistan. Paris: OECD Publishing, 2024. https://www.oecd.org/.
[8]International Finance Corporation (IFC). Corporate Governance Codes and Scorecards. World Bank Group. https://www.ifc.org/en/what-we-do/sector-expertise/corporate-governance/corporate-governance-codes.

[9]Simone, A., Ahmedov, S., Wang, S., Ould-Brahim, A. State Owned Enterprises in Uzbekistan: Issues and Reform Options. IMF Selected Issues Papers, July 2026. DOI: https://doi.org/10.5089/9798229052610.018.

[10]International Finance Corporation (IFC). IFC Corporate Governance Methodology Tools. World Bank Group. https://www.ifc.org/en/what-we-do/sector-expertise/corporate-governance/cg-methodology-tools.

[11]OECD. G20/OECD Principles of Corporate Governance: Disclosure and Transparency; The Responsibilities of the Board; Sustainability and Resilience. In: G20/OECD Principles of Corporate Governance 2023. Paris: OECD Publishing, 2023. https://www.oecd.org/en/publications/2023/09/g20-oecd-principles-of-corporate-governance-2023_60836fcb/full-report.html.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

samarali vositalarga ega bo'lishi lozim[12]. O'zbekiston qonunchiligida aksiyadorlar huquqlarini himoya qilish alohida qonun bilan tartibga solinishi milliy tizimning kuchli jihatlaridan biridir . Umumiy yig'ilish, ovoz berish, dividendlar va muhim qarorlarni qabul qilish bo'yicha qonuniy tartiblar aksiyadorlar manfaatlarini institutsional himoya qilishga xizmat qiladi.Biroq amaliy muvofiqlikni baholashda faqat huquqning qonunda belgilanganini tekshirish yetarli emas. Aksiyadorlar yig'ilishi materiallari oldindan va tushunarli shaklda taqdim etiladimi, masofadan qatnashish imkoniyatlari mavjudmi, ozchilik aksiyadorlarning savollariga javob beriladimi, yirik aksiyadorlar bilan bog'liq bitimlar yetarli darajada ochiqlanadimi -bularning barchasi alohida ahamiyatga ega. Ushbu ko'rsatkichlar bo'yicha kompaniyalar kesimida muntazam, taqqoslanadigan ma'lumotlar bo'lmasa, huquqiy moslikni amaliy samaradorlik bilan tenglashtirish noto'g'ri bo'ladi. Taklif etiladigan yondashuv -aksiyadorlar huquqlari bo'yicha yillik ochiq indikatorlar tizimini joriy qilish. Unda umumiy yig'ilish materiallari e'lon qilingan sana, qatnashish usullari, ovoz berish natijalarining ochiqligi, dividend qarorlarining asoslari, manfaatdor tomonlar bilan bitimlar to'g'risidagi ma'lumotlar aks ettirilishi mumkin. Bu investor uchun kompaniyalarni taqqoslashni osonlashtiradi va aksiyadorlik boshqaruvida ishonchni oshiradi. O'zbekistonda Korporativ boshqaruv kodeksining axborot siyosatiga doir tavsiyalari hamda aksiyadorlik jamiyatlari faoliyatini tartibga soluvchi qonunchilik oshkoralik uchun normativ asos yaratadi. Shunga qaramay, oshkoralikning amaliy sifati e'lon qilingan hujjatlar soni bilan emas, ularning o'z vaqtida taqdim etilishi, mazmunining to'liqligi, formatining qulayligi va yillar hamda kompaniyalar o'rtasida taqqoslash imkoniyati bilan o'lchanishi kerak. Xalqaro amaliyotda moliyaviy hisobot bilan bir qatorda boshqaruv tuzilmasi, risklarni boshqarish, ichki nazorat, bog'liq tomonlar bilan bitimlar va barqarorlik masalalari ham e'tiborga olinadi. OECDning 2023-yilgi tamoyillari barqarorlikka oid muhim ma'lumotlarni korporativ oshkoralik tizimi bilan bog'laydi. O'zbekiston kompaniyalari uchun ustuvor vazifa -yillik hisobotlarni yagona minimal mazmun asosida tayyorlash, moliyaviy va nomoliyaviy ma'lumotlarni bir joyda joylashtirish, avvalgi yillar ko'rsatkichlari bilan taqqoslash imkoniyatini yaratishdir. Shuningdek, hisobotni e'lon qilish bilan uni mustaqil tekshirish o'rtasidagi bog'liqlik mustahkamlanishi kerak. Mustaqil audit sifati, auditorni tayinlash jarayonining shaffofligi va audit qo'mitasining amaliy faoliyati oshkor qilinayotgan ma'lumotlarga ishonchni oshiradi. Bu yo'nalishda kompaniya veb-saytlaridagi axborotning yangilanish sanasi, ochiq hujjatlarning mavjudligi va ulardan foydalanish qulayligini ham baholash mumkin. Kuzatuv kengashi va rahbariyat javobgarligi. OECD tamoyillarida direktorlar kengashi kompaniya strategiyasi, rahbariyatni tanlash va nazorat qilish, risklarni boshqarish, ichki nazorat, manfaatlar to'qnashuvi va kompaniyaning uzoq muddatli barqarorligi uchun mas'ul organ sifatida qaraladi. O'zbekiston aksiyadorlik jamiyatlarida kuzatuv kengashi va ijroiya organining vakolatlari qonunchilik va korporativ hujjatlar bilan belgilanadi. Bunday institutsional ajratish boshqaruv va nazorat vazifalarini farqlash uchun zarur asos yaratadi.

Xulosa va natijalar.

O'zbekiston korporativ boshqaruv tizimining OECD tamoyillariga muvofiqligini baholash shuni ko'rsatadiki, mamlakatda aksiyadorlik jamiyatlari faoliyatini tartibga soluvchi qonunchilik, Korporativ boshqaruv kodeksi va boshqaruv mexanizmlarini yangilashga qaratilgan huquqiy asoslar shakllangan.

[12]Republican Stock Exchange "Toshkent". Corporate Governance Code: official information page. https://uzse.uz/legislations/173?locale=en.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

Bu asoslar aksiyadorlar huquqlarini himoya qilish, kuzatuv kengashi va ijroiya organi vakolatlarini belgilash, axborot siyosati, ichki nazorat va dividend siyosati kabi yo'nalishlarda xalqaro tamoyillar bilan muayyan uyg'unlikni ta'minlaydi. Shu bilan birga, mazkur maqola doirasidagi sifat tahlili milliy tizimning barcha OECD talablariga to'liq muvofiqligi haqida qat'iy xulosa chiqarish uchun yetarli emas. Bunday xulosa uchun kompaniyalar kesimida ochiq ma'lumotlarni tekshirish, korporativ hisobotlarni qiyoslash, aksiyadorlar va kengashlar amaliyotini o'rganish hamda ijro mexanizmlarini baholash talab etiladi. Asosiy muammoli yo'nalishlar sifatida axborotning amaliy shaffofligi, mustaqil direktorlarning real samaradorligi, davlat korxonalarida mulkdorlik va tartibga solish vazifalarining chegaralari hamda barqarorlikka oid ma'lumotlarni oshkor qilishni ajratish mumkin. Maqolaning asosiy xulosasi shundan iboratki, OECD tamoyillariga muvofiqlik faqat qonunchilikdagi o'xshashlik bilan emas, balki tamoyillarning kundalik boshqaruv amaliyotida qanday ishlashi bilan o'lchanishi kerak. Shu sababli "bajar yoki tushuntir" modelini rivojlantirish, yillik korporativ boshqaruv hisobotlarini standartlashtirish, kengash a'zolari faoliyatini baholash, davlat korxonalari uchun ochiq mulkdorlik siyosatini yuritish va ESG risklarini boshqaruv jarayonlariga kiritish muhim amaliy yo'nalishlar hisoblanadi. Ushbu takliflar amalga oshirilsa, korporativ boshqaruvga bo'lgan ishonch, investitsion jozibadorlik va kompaniyalarning uzoq muddatli barqarorligi mustahkamlanishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Bobur Nasilloyevich Urinov - "Aksiyadorlik jamiyatlarining kapital qiymatini yaxshi korporativ boshqaruv asosida oshirish", Iqtisodiy taraqqiyot va tahlil, 2025-yil.
2. O'zbekiston Respublikasining "Aksiyadorlik jamiyatlari va aksiyadorlarning huquqlarini himoya qilish to'g'risida"gi Qonuni. 2014-yil 6-may, O'RQ-370-son (keyingi o'zgartirishlar bilan). https://lex.uz/ (qonun nomi bo'yicha qidiruv).
3. O'zbekiston Respublikasi Korporativ boshqaruv kodeksi. 2015-yil 31-dekabrda tasdiqlangan; rasmiy matn va materiallar: O'zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish agentligi, https://digital.gov.uz/oz/davaktiv/sections/view/6336.
4. O'zbekiston Respublikasining "Korporativ boshqaruv tizimi yanada takomillashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi Qonuni. 2022-yil 29-mart, O'RQ-760-son; rasmiy e'lon qilingan hujjat: https://www.lex.uz/pdffile/6362296.
5. Stijn Claessens va Joseph P. H. Fan - Corporate Governance in Asia: A Survey, International Review of Finance.
6. OECD. Implementing the OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises: Review of Recent Developments. Paris: OECD Publishing, 2020. DOI: https://doi.org/10.1787/4caa0c3b-en.
7. Sh. R. Eshboeva - "Развитие корпоративного управления в Узбекистане на основе современных мировых стандартов", Экономика и социум, 2022-yil.
8. International Finance Corporation (IFC). Corporate Governance Codes and Scorecards. World Bank Group. https://www.ifc.org/en/what-we-do/sector-expertise/corporate-governance/corporate-governance-codes.
9. Simone, A., Ahmedov, S., Wang, S., Ould-Brahim, A. State Owned Enterprises in Uzbekistan: Issues and Reform Options. IMF Selected Issues Papers, July 2026. DOI: https://doi.org/10.5089/9798229052610.018.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

10. International Finance Corporation (IFC). IFC Corporate Governance Methodology Tools. World Bank Group. https://www.ifc.org/en/what-we-do/sector-expertise/corporate-governance/cg-methodology-tools.
11. OECD. G20/OECD Principles of Corporate Governance: Disclosure and Transparency; The Responsibilities of the Board; Sustainability and Resilience. In: G20/OECD Principles of Corporate Governance 2023. Paris: OECD Publishing, 2023. https://www.oecd.org/en/publications/2023/09/g20-oecd-principles-of-corporate-governance-2023_60836fcb/full-report.html.
12. Republican Stock Exchange "Toshkent". Corporate Governance Code: official information page. https://uzse.uz/legislations/173?locale=en.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.